

Med Hensyn til selve de deri opførte Summer og deres Anvendelse vil jeg tillade mig et Par Ytringer om forskjellige Punkter. Der er en Ytring af den ærede Ordfører i forrige Sæssion. Han sagde: Det at regjere billigt og godt er to Ting, som ikke let lade sig forene. Dersom dette er sandt og dersom det Mudsatte ogsaa skulde være sandt, nemlig at det at blive dyrt regjeret er eensbetydende med at blive godt regjeret, saa kunde man efter min Overbeviisning sige, at man bliver meget godt regjeret i Danmark; thi det er min fulde Overbeviisning, at vi blive overordentlig dyrt regjerede. Jeg skal imidlertid ikke her fordybe mig i nogen speciel Overveielse af dette Punkt; det forekommer mig, at jeg har hørt udtale, at der snart kunde ventes en Oversigt over, hvad vort Regjeringsmasineri i det Hele koster, og der vil da gives bedre Leilighed til, med Alsihtyklar fra Regjeringen i Haanden, at overveie dette Punkt. Imidlertid vil jeg dog gjøre en Henstilling til Ministeriet, den nemlig, at man vilde lade Statsembedsmændene alene beskæftige sig med, hvad der er Statsfager, og ikke lade dem blande sig for meget i private Anliggender, ikke lade dem opbruge deres dyrt betalte Tid til andre Forretninger, hvorfor de faae en særlig Løn. Der er Statsembedsmænd, som have en saa rigelig Løn, at man efter dette Lands Forhold maa antage, at Meningen med denne Løns Givelse er den, at Staten skulde kunne gjøre Krav paa den hele Tid, som man overhovedet kan forlange, at en saadan Mand skal anvende paa Forretninger; men naar man seer, hvad forskjellige Embedsmænd rundt om i Landet beskæftige sig med, saa vil man finde, at der er nogle af de høiest lønede Embedsmænd, der have betydelige Indtægter for andre Forretninger, som de drive ved Siden af deres egentlige Embede. Jeg skal f. Ex. gjen tage, hvad jeg ifjor gjorde opmærksom paa, at man bruger Departementsdirektører og Amtmænd til at være Kommissairer ved Jernbaner, uagtet det er indlysende, at de ikke paa een gang kunne opfylde disse forskjellige vigtige Hverv, og Følgen deraf bliver, at Amtmændenes Embeder imidlertid blive besørge, idetmindste for en Deel, af andre Folk, i hvis

Personlighed man ikke kan have den Garanti, som man mener at have i Amtmanden selv. Det er efter min Overbeviisning urigtigt, at søge at skaffe sliige Mænd saadanne forøgede Indtægter paa Embedernes Beføstning, naar der iforveien er ydet Tilstrækkeligt til disse Mænds Ophold og til at skaffe dem en passende Stilling i Samfundet. Det forekommer mig dernæst ogsaa, at naar man saaledes lader Embedsmændene have endeel Forretninger, som ikke strengt taget vedkomme Embederne selv eller ikke burde vedkomme dem, saa gjør man det mindre klart, om de virkelig blive betalte saaledes, som de bør. Naar man saaledes seer, hvad en Amtmand har med at bestille, saa maa man virkelig forbauses over alt det, man fordrer af ham.

Jeg skal blandt Andet gjøre opmærksom paa, at man endog bruger Amtmanden til Noget, som man ligesaa godt kunde bruge en Gartner til, f. Ex. til at lade anvise Uddeling af Træplanter; det er dog virkelig besynderligt, at en Amtmand skal plages med saadanne Bagateller, man blander ham ind i private Entrepriser, paalægger ham Forretninger for private Selskaber, som Staten ikke har det Mindste med at gjøre. Det forekommer mig, at man skulde befrie Amtmændene fra saadanne Forretninger, thi saa vilde man bedre kunne gjøre Krav paa den hele Anvendelse af den Tid, man villigviis kan forlange der skal anvendes paa Embedsforretninger. Naar man var kommen til saaledes, at udrense Embedsforretningerne og kun at beholde for Statsembederne Statsforretninger, saa vilde det ogsaa blive muligt, naar de forskjellige Lønningslove om ikke lang Tid skulde revideres, at foretage passende Nedsættelser i de meget høie Lønninger, der nu ere fastsatte, og det uden at man fik Behovelse for, at man gif disse Mænd for nær i Forhold til det Arbejde, der forlanges. Jeg troer saaledes, at vor Statsstyrelse er bleven noget dyrvære, end den behøvede at være, derved, at man har paabyrdet flere Embedsmænd Forretninger, som egentlig ikke høre til deres Embede. Der er en anden Ting, der ogsaa vedrører Embedsmændene og som har givet Anledning til en Fordyrelse af Statsstyrelsen, nemlig den Omstændighed, at man